

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
HUF.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

A vezetőség iskolaépítési javaslata, melyet egyhangulag fogadott el a város rendkívüli közgyűlése.

A Független Magyarország tegnapi számában beszámoltunk már a városi rendkívüli közgyűlés lefolyásáról. Alább leközöljük az iskolaépítési ügyben hozott határozatot. Ezt mutatta be a vezetőség javaslataként dr. Vojnics Ferenc polgármester a kisgyűlésnek, amely azt hozzászólás nélkül magáévá tette, ugyancsak a törvényhatósági bizottság is. A javaslat pompás mű, szinte a város iskolaiügyi memoranduma, amelyhez semmi hozzátennivaló nincs, de nem is lehet abból semmit elvenni. Ez a magyarázata annak, hogy az öt felszólaló bizottsági tag nem kritizálta az előterjesztett iskolaépítési programot, hanem mindenki lelkesedett azért, őszintén üdvözölte s elfogadta és hogy a törvényhatósági bizottság népes közgyűlése 91 igen szavazattal egyhangulag magáévá tette.

A törvényhatósági határozat szövege a következő.

HATÁROZAT.

Baja város közönsége sajnálattal veszi tudomásul, hogy Gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak az új reálgimnázium és rendház építési terve kivételre nem kerülhet. A város közönsége megértette a miniszter ur elgondolásának nagyvonalúságát. Megértette, hogy a terv megvalósulása esetén nemcsak legjelentősebb intézete nyert volna igazán modern elhelyezést, de a város külső képe is, a legszebb helyen európai viszonylatban is számottevő és stílust parancsoló épülettel gazdagodott volna. Reálgimnáziumának s az annak keretén túl is értékes munkát kifejtő tanítótrendjének megbecsülése mellett, ezen nagyvonalú elgondolás megértéséből fakadt anyagi erejéhez s megoldatlan más feladataihoz mérten jelentős hozzájárulásának megajánlása s a határozatoknak egész szora, amelyekben a város a miniszter ur kívánságait mindig teljes egészükben honorálta.

A miniszter ur öngyméltósága a hosszú tárgyalásokat igényelt új építkezések ügyét most olyan leirat kíséretében veszi le a napirendről, amelyből a város egész közönsége jóleső örömmel állapítja meg a reálgimnázium bővítése érdekében még 1923-ban intézett, 1928-ban megújított emlékiratának fokozott teljesülését és nagyon hálás azért, hogy a miniszter ur eddigi áldozatkészségét az állami költségvetés redukálása idején a megváltozott keretek közt sem csökkenté, hanem a reálgimnázium és rendház korszerű és az összes igényeket közmegelegedésre kielégítő bővítésén és átalakításán felül fennmaradó összeget: 250.000 pengőt s annak le nem kötött kamatait, — közzgazdasági nehézségeinek meleg méltánylásával — a városi népoktatási intézetek fejlesztésére segélyként átengedte.

A törvényhatósági bizottság a mi-

niszter ur ezen nagylelkű elhatározásáért hódoló köszönetet mond s elrendeli, hogy őszinte és hálás érzése a miniszter ur öngyméltósága előtt megfelelő külön felirathan is tolmácsolassék.

A törvényhatósági bizottság a miniszteri leiratot részleteiben is tárgyalva, azt minden részletében külön is tudomásul veszi s be kívánt elhatározását az alábbiakban hozza meg:

I. Mivel az 550—40—54—1930 számú rendelkezés és a vele kapcsolatos előző leiratok a miniszter ur most tárgyalt elhatározásával minden részletében hatályukat veszítették, a törvényhatósági bizottság továbbá is érvényben állónak elismeri a reálgimnáziumhoz való eddigi hozzájárulását (évi 1856 P. az intézet fenntartására s a nyári tatarozására) s elrendeli, hogy ennek fedezetéről a háztartási költségvetésekben továbbra is gondoskodás történjék. Elismervén azt, hogy a jelenlegi rendház kibővítése helyesen csak a déli szárnyon történhetik, egyidejűleg akként rendelkezik, hogy a rendház két telkét is érintő utcanáljárati terv akként módosítsassék, hogy még csak tervezett új utcának északi vonala a rendi épület déli vonalával essék egybe.

II. Jólesően veszi tudomásul a törvényhatósági bizottság a miniszter urnak a bajai állami fiú felsőkereskedelmi iskola és az — (összes bajai középiskolákba járó vidéki tanulók számára megnyitandó) — internátus megépítésére vonatkozólag megújított elhatározást. Bizalommal kéri a miniszter ur öngyméltóságát, hogy — mivel az állami felsőkereskedelmi fiúiskola mostani ideiglenes elhelyezésében nagyon szűken és a jelenlegi keretek kifejtésére is alkalmatlanul van elhelyezve és mert ezen ideiglenes elhelyezés miatt a főhivatású tanítókkal is rendelkező városi iparos és kereskedő tanonciskola az önálló elhelyezést károsan nélkülözi; a természetszerűen ide gravitáló vidéki tanulóijuság pedig internátus nélkül Baján elhelyezkedni alig tud, — kegyeskedjék ezen építkezéseket már a legközelebbi beruházási program keretében beilleszteni.

III. Az új reálgimnázium és rendház tervezési költségeinek elszámolásával kapcsolatban azt kéri a város, hogy ezen tervezéssel szorosan összefüggő készkiadásai is figyelembe vétessenek.

IV. A törvényhatósági bizottság az új reálgimnázium és rendház építkezéséhez megajánlott 450.000 pengőt — amely hozzájárulással eredetileg kapcsolatban volt a I pontban érintett éves kötelezettségnek megszűnése és a jelenlegi reálgimnázium és rendház telkeinek és épületeinek tulajdonul való megszerzése, — mivel az állami hasznos beruházásokból folyósított s 1928 évi augusztus óta a városi betétek között kezelt 250.000 P. tőke s annak a

tervezési részkiadások fedezése után fennmaradó kamatai is ezen célra és ezen megszavazástól feltétlenül átengedettek, — teljes összegében népoktatási intézeteinek fejlesztésére megszavazza s az e célra adott állami támogatással kapcsolatban lehető sürgősen felhasználni rendeli. Ezen 450.000 pengőnek kölcsönből való fedezését kölcsönnek felvételét a m. kir. belügyminiszter ur 46.249/IV. 1930. sz. a. már engedélyezte s ennek fedezete a 90.259—1929. IV. sz. a. jóváhagyott 1930-as költségvetés VIII. csoportjába már beállított.

A felhasználás mikéntjét illetőleg a következő rendelkezéseket teszi:

Az összes városi óvodái és iskolai épületek teljesen karbahozandók, butor- és tanszerbeli felszerelésük a tanügyi követelményeknek megfelelően kijavítandók és kiegészítendőek; az alkalmatlan épületek helyébe, illetve a bérletben elhelyezettek számára a szabványoknak megfelelő új épületek emelendőek s ahol megfelelő városi telek rendelkezésre nem áll, vásárlás, esetleg kisajátítás útján a szükséges telkek megszerzendők; a megfelelő, de kereteiben nem elégséges iskolaépületek, új építkezéssel kibővítendőek s a hiányzó népoktatási tanintézetek felállítandók.

Már most kijelenti a törvényhatósági bizottság, hogy a tanügyi hatóság által teljes megokoltsággal kifogásolt ideiglenes elhelyezésben levő 6 városi óvoda — a telekszerzési és közüzemi költségek számításával, valamint óvó és dajkalakkal együtt — egyenként 40.000, összesen 240.000 pengő hitelkeret között az állami előirásoknak megfelelő új épületekben nyerjenek elhelyezést s a külterületen legalább 1 tantermes tanítói lakást is magában foglaló népoktatási épület. Felhívja a polgármestert, hogy a kir. tanfelügyelő meghallgatásával részletes programot és közelebbről tájékoztató költségvetést dolgozzék ki s azt az illetékes bizottságokkal történt megtárgyalás után, döntést végett a törvényhatósági bizottsághoz mihamarább mutassa be. A javaslat a rendelkezésre álló hitelkeret gondos figyelembevételével akként szerkesztendő, hogy az elsőrangú feladatok feltétlenül mind megvalósításra kerüljenek s e végből az egyes építkezési tervei s költségvetései a miniszteri előirásoknak s a városi igényeknek ugyan mindenben megfelelően, de az egyszerű takarékoskodás szemmel tartásával, minden felesleges luxus nélkül kerüljenek kivételre.

Kijelenti a törvényhatósági bizottság, hogy ezen program keretében hajlandó Szentistván számára a jelenlegi teljesen alkalmatlan és hiányosan felszerelt kerületi tanterem helyett a szükség által megkívánt 6 osztályu teljesen új iskolaépületet építtetni és felszereltetni s a jelenleg óvoda nélküli szűkös helyiségben óvodát is meg szervezni, megépíteni és felszerelni, ha az ottani népoktatás állami kezelésbe adása, illetve vétele a becsatorlása egyidejűleg a bajai népoktatás állam kezelésbe vételére vonatkozó szerződés keretében lehetővé tétetik, illetve biz-

tosítatik. A szentistváni építkezések előzetes költségvetése 120.000 pengő. Ezen befektetés amortizációját s az óvoda fenntartásának állandó költségeit a város csak úgy képes költségvetési egyensúlyának fenntartása mellett vállalni, ha az ottani elemi népoktatás személyi kiadásaitól államosítási szerződések keretei és feltételei közt mentesül s — ezzel áldozatának részbeni fedezetét megtalálja.

A törvényhatósági bizottság a tervezéssel, kiírással, művezetéssel, ellenőrzéssel s a végelszámolással, szóval az összes műszaki munkák elvégzésével a városi mérnöki hivatal építési osztályát: Nagy András főmérnököt bizza meg. Ezen munkálatok összes költségeire a rendelkezésre álló hitel 2 százalékát szavazza meg azzal, hogy ennek feléből a rendkívüli munkások és dologi kiadások lesznek fedezendőek, — másik fele pedig rendkívüli munkapótlékként a tervező és művezető főmérnök részére az egyes építkezések kifogástalan és a hitelkeretek közt tartott leszámolásának elfogadása után lesz a polgármester által utalványozható.

A részletes és pontos végelszámolás annak idején jóváhagyás végett a választás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak is bemutatandó.

V. A törvényhatósági bizottság a miniszter urral egyetértőleg különös súlyt helyez a közzállítási szabályzat pontos betartására s e mellett az enormis munkanélküliségre való tekintettel a munkálatok lehető gyors megindítására és gyors ütemű lefolytatására. Ezért határozatát soronkívül felterjeszti s nagyon kéri az illetékes kormányhatóságokat, hogy annak jóváhagyásáról a város a legsürgősebben kapjon értesítést.

A törvényhatósági bizottság a városi közigazgatástól elvárja, hogy javaslati megteremtésénél és intézkedéseiben egyfelől a város tanügyi-és pénzügyi érdekeit, másfelől a munkásokékat mielőbbi foglalkoztatását olyan melegséggel fogja szívén viselni, hogy a magyar jövő érdekében hozott ezen nagyjelentőségű határozata egyben a súlyos gazdasági válsággal küzdő jelen társadalma számára mihamarabb: a kenyeret s az ennek nyomán fakadó megnyugvást jelentse.

A határozat felterjesztés kíséretében soronkívül bemutatandó: a m. kir. belügyminiszter urnak, annak jóváhagyása után a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak is. Tudomás és mihez tartás végett kiadatik a város polgármesterének, a számvevőszéknek, a mérnöki hivatalnak, s az állami felsőkereskedelmi fiúiskola igazgatóságának: s a törvényhatósági bizottság a határozatról a bemutatandó részletes javaslatok elkészítésében való szives és hatékony közreműködés végett Rusztek Károly kir. tanfelügyelő urat is értesíti.

Baján, 1930. évi július hó 9-én megtartott rendkívüli közgyűlésből.

Vojnics
polgármester.

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött. **Bárki kaphat belőle a**

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharmat betegség ellen kedvezményes áru SULFAROL-t, használjunk, melyet fél százalékos arányban a bordó léhez keverünk. Főraktárban beszerezhető:

Városi Drogériában Baja,
Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

A földreform során juttatott mezőgazdasági ingatlanokat telekkönyvileg átírják az új tulajdonosok nevére.

Ismeretes, hogy a földreform eljárás során Baján is több száz házhelyet és egyéb ingatlant osztottak ki. A házhelyhez és illetően ingatlant juttattak régi sérelme az, hogy ezeket a területeket nem iratták át az ő nevükre s így nem tudtak reá kölcsönt szerezni.

A házhelyekkel kapcsolatban az OFB már intézkedett, hogy a házhelyeket telekkönyvileg tulajdonosuk nevére írják át, most pedig az iránt történt intézkedés, hogy a mezőgazdasági ingatlanokat is írják át telekkönyvileg új tulajdonosaik nevére. Azoknak a földhöz juttatottak, akik a megállapított megváltási ár lefizetését igazolni tudják, a nevékre juttatott ingatlan tehermentesen lesz bekebelezve, viszont aki a megállapított évi járulékkal felszólítás ellenére is elfogadható ok nélkül hátrálkban van, attól az ingatlant elveszik és más érdemes földigénylőnek osztják ki.

A telekkönyvi átírásokat legközelebb hajtja végre Baján a földreformbíró s ezzel az eljárással teljesen befejeződik majd Baján a földreformeljárás.

Egy évi próbaidőt adott a kultuszminiszter a jánosalmi állami polgári fiúiskolának.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülésén Rusztek Károly megyei tanfelügyelő a megye iskola ügyeivel kapcsolatban jelentette, hogy a múlt hónap második felében az elemi népiskolákban az évszázad ünnepélyeket megtartották. Az évszázad ünnepélyek általában messze kiemelkedtek a megszokott keretektől. A gazdag rajz-írás-kézimunka-kiállítások és a bemutatott tornagyakorlatok mellett mindenik iskola nemes versenyben iparkodott személtelket gyönyörködtetni s bizonyosságot tenni arról az önfeláldozó munkáról, amely a magyar népiskolákban az új nemzedék nevelése érdekében folyik.

Jelentette továbbá, hogy június hó 28-30-án a beiratások megtörténtek. A beiratkozási eredmények egyáltalában nem kielégítőek. A szülők még ma sem veszik komolyan a június hó végi népiskolai beiratásokat. Tehát a cél, amely a június hó végi beiratásokkal elérni szándékolattott, még ma sem valósítható meg. A tantervek, osztályok beosztása a rendes beiratások után nem eszközölhető, miért is? a szülői folyamán a tanmenetek és órarendek sem készíthetők el.

A beiratásokkal kapcsolatban jelentette, hogy az elemi népiskolai beiratási díjak szabályozásáról szóló 1930. évi VII. t.-c. életbe lépett. A törvény értel-

mében minden elemi népiskolába felvett tanuló után az 1930-31. tanévtől I P beiratási díjat kell fizetni. A fizetés alól szegénység címen a felmentés az eddigi gyakorlat szerint történik. A bevételezett beiratási díjak összegének fele tanítói, internátusok létesítésére, a másik fele kölcsön tankönyvtárak céljaira fog szolgálni.

Közölte továbbá, hogy miután a jánosalmi állami polgári fiúiskola I. osztályába az 1930-31. tanévben előreláthatóan 40 növendék fog beiratkozni,

ami reményt nyújt arra, hogy az iskola a következő években eléggé be fog népesülni s így életképessége beigazolódik: a vallás- és közoktatásügyi miniszter az iskola megszüntetésére vonatkozó rendeletet egy évre próbaképpen felfüggesztette.

Előadta végül, hogy Ács József hercegszántói, Duális Irma, Horváth Vilmos borotai és Gugán M. Juvendilis hercegszántói rk. elemi iskolai tantervek megválasztását jóváhagyták és Parászka Gábor jánosalmi állami polgári iskolai igazgatót Szegedre helyezték át.

Folynak a tárgyalások a bajai Posztógyár üzembehelyezésének megalapozásáról.

A Bajai Posztó és Takarógyár hat év alatt 4 és fél millió pengőt hagyott Baján tisztviselői fizetésekben, munkabérekben, és kereskedőknél és iparosoknál vett anyagokért.

A bajai Posztó- és Takarógyár üzembehelyezésének lehetősége osztatlanul nagy örömet keltett a városban, nemcsak a közvetlenül érdekelt munkásság körében, hanem a lakosság széles rétegeiben is. Az a kilátás, hogy a több száz munkást alkalmazó Posztó- és Takarógyár ismét felveszi üzemét, megmozgatta a munkanélküliek táborát. Ismét reménykednek a gyár volt munkásai, hogy munkába állhatnak, hogy dolgozhatnak és kereshetnek. A szociális gondolatlan keresztül olyanok is örültek a gyár kilátásba helyezett üzemmegindulásának, akiknek egyébként semmi közük a gyárhoz, de illetve vannak szociális belátással s azt szeretnék, ha a munkanélküli tömegek foglalkoztatását a gyári munkán keresztül permanenter lehetne biztosítani. De érdekelt is mindenkit a gyár üzem, nemcsak az ipari termelés szempontjából, — mert hiszen a gyár által termelt luxus-árak, a finom kelmék az utóbbi években vetekedtek a külföldi áruval és éppen ezért elterjedtek s igen kapósok voltak Baján, a megyében, de szerte az országban is, — hanem azért is, mert a keresethez új munkások keresetüket a város vérkeringésébe bocsátják s forgalmat csinálnak. Már pedig a forgalomból áll elő a haszon az iparos, kereskedő, vendéglős, a termelő osztály s általában mindenkinek a számára. Éppen ezért nem kis jelentőségű az, a gyár-áru nélkül álló Baja városában, hogy a Posztógyár üzem meginduljon. Baja városának is minden lehető el kell követnie, hogy a gyár mielőbb vegye fel a munkát és abszorbeálja a munkanélküli tömegek bajai tekintélyes táborát. Eddig munka nélkül álltak a bajai dolgozók akarók: legalább tölre kellene a munkások egy részének állandó foglalkoztatásáról gondoskodni.

Hogy mit jelent a bajai Posztó- és Takarógyár üzemének prosperálása a bajai gazdasági életben azt élénken illusztrálja az, hogy a Posztógyár hente a munkások létszámától függően 5-8-10.000 pengő munkabért fizetett ki a munkásoknak. Ebben az összegben azonban nincs benne a gyár tisztviselőinek a fizetése. Igen érdekes tudni azonban azt is, hogy a gyár 1923. év őszétől 1930. január 1-ig, tehát hat év alatt Baján négy és fél millió pengőt hagyott tisztviselői fizetésekben, munkabérekben, anyagokért, amiket bajai iparosoknál és kereskedőknél vásárolt a gyár. Négy és fél millió pengő nem kis összeg, sőt igen jelentős summa éppen azon társadalmi réteg életében, amely egy napról a másikra való keresetéből tartja fenn magát. Ez az összeg hiányzik Baja város közgazdasági életéből, a tömegek vásárlóképtességéből, az üzletek forgalmából és a munkások zsebéből, illetve pirinyó existenciájából. Ezt az összeget csak úgy lehet pótolni, ha ezeket a munkástömegeket a Posztógyár ismét állandóan foglalkoztatja. Hogy ezt elérjük, a városnak mindent meg kell tennie ennek érdekében, sőt messzemenő áldozatoktól sem volna szabad visszariadnia, mert hiszen minden áldozat visszatérül a lakosságnak.

Nagy megnyugvással látjuk, hogy a gyári finanszírozó két hatalmas bank: a MOKTÁR (Magyar Országos Központi Takarékpénztár) és a Magyar Általános Hitelbank is sok megértéssel kezeli ezt az ügyet éppen a bajai mun-

kanélküliség leghatásosabb ellenszereül. Jóleső érzés tölti el bennünket éppen a tapasztalt jóindulat láttára, mert tudni kell azt, hogy a tökéletesen hasznos akar produkálni. A bajai Posztógyár pedig tudvalevőleg a múltban nem tartozott az abszolút hasznos hajtó vállalatok közé. Megfe-

Hogyan öröközte meg a parlament naplója Bajaszentistván és Boggyiszló átcsatolásának országgyűlési vitáját?

Scitovszky Béla: Bajaszentistván lakosságához innen erről a helyről intézek felszólítást: nyugodjék bele a törvényhozás böles elhatározásába, mert minden adat anyagi vonatkozásban tradicionális, nemzeti hazafias vonatkozásban a legbehatóbban megtárgyaltott és arra a meggyőződésre juttottam, hogy nincs más lehetőség, mint az, hogy Bajaszentistván Baja törvényhatósági városhoz csatoltassék. (Helyeslés jobboldalon.)

Akikkel ebben a kérdésben tárgyaltam, — érdekeltenekkel is — mind a leghatározottabban azon a véleményen voltak, hogy nincs más lehetőség, mint hogy Bajaszentistván Baja törvényhatósági városához csatoltassék. Ennek a meggyőződésnek lett az az objektív elhatározás az eredménye, amely ebben a törvényjavaslatban, amely a Ház előtt fekszik, kifejezésre is jut.

Ennél a törvényjavaslatnál fel kellett venni, — bár az illető választókerület jelenlegi képviselője jobban óhajtott volna, hogy az átmeneti időben is a régi választókerületben maradjon, — de Baja törvényhatósági város lévén, lehetetlen, hogy abba bekebelezett terület más választókerületet képezzen, mint Baja városét. Ennél a kérdésnél két különbözőképpen szavazott volna a város közönsége; az egyik nyíltan szavazott volna és most természetesen titkosan fog szavazni. (Láng János: Vaskut?) Az nem tartozik Bajához.

Ebből a szempontból kellett ezzel a kérdéssel foglalkoznom és kellett az átmeneti időre is fennálló törvényes rendelkezésektől eltérően képp intézkednem, hogy a választókerületi beosztást illetőleg is Bajaszentistván Baja törvényhatósági városához csatoltassék az átmeneti időre is.

Ezek alapján kérem méltóztatssék ezt a törvényjavaslatot általánosságban a részletes vita alapjául elfogadni. Egyben kijelentem, hogy az elem kerülő többi hasonló kérdést ugyanezekből az

elő megalapozással azonban biztosítható a Posztógyár prosperitása, sőt lukrativitása is.

A kiküldöttek, akiknek neveit már közöltük pár nap előtt, tárgyaltak e hét keddén Bisztrai Balku Gyula főispánnal és dr. Vojnics Ferenc polgármesterrel is.

A tárgyalásokról és a kilátásokról Bisztrai Balku Gyula főispán ezeket mondotta munkatársunknak:

A Posztógyár üzembe helyezésére vonatkozó és előkészítő tárgyalások biztató mederben haladnak előre. A gyár üzembe állítását és prosperitását közszállítási alapon kísérlék megoldani.

Az eddigi tárgyalások kielégítőek és reményt nyújtanak arra, hogy sikerül a kérdést megoldani. Még a Baja városával való tárgyalás van hátra s utána a tárgyalások eddigi eredményét a minisztérium elé fogják tární Bár az elkövetkező tárgyalásoktól függ minden, mégis bizunk benne, hogy a gyár üzem mégis csak megindul.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester szűkszavú információja arra vonatkozott hogy a tárgyalások még folynak és reméli, hogy sikerre vezetnek a munkanélküliség elleni küzdelem nagy ellenértékeképpen.

elvi szempontokból fogom elbírálás tárgyává tenni (Helyeslés jobboldalon) és amennyiben csak belügyminiszteri hatáskörbe tartozik, e szempontok alapján fogom egyénileg elbírálni, amennyiben pedig a törvényhozás hozzájárulása szükséges, ilyen értelemben fogom kérni a törvényhozás hozzájárulását. Mindezek alapján a törvényjavaslat elfogadását kérem. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Szószólása többé senkinek sincs; a tanácskozást befejeztnek nyilvánítom.

Következik a határozathozatal. Kérem a t. Házat, méltóztatssék-e az imént tárgyalt törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadni, igen vagy nem? (Igen!) A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Következik a részletes tárgyalás.

Perlaki György jegyző: (olvassa a a törvényjavaslat 1-3. §-át, amelyeket a Ház hozzászólás nélkül elfogad.)

Elnök: A törvényjavaslat meg nem támadtatván, azt elfogadottnak jelentem ki. (Vége.)

— A filatelisták és a Szent Imre bélyegek. A f. évi Szent Imre ünnepségek emlékére a kereskedelemügyi miniszter által kibocsátott Szent Imre emlékbélyegsorozatra a közönség szíves figyelmét ismételtelen felhívjuk. Az emlékbélyegek négyféle értékben u. m. 8, 16, 20 és 32 fillér készültek. A 8 fillérest 2 fillér, a 16 és 20 fillérest 4-4 fillér, a 32 fillérest pedig 8 fillér felárral árusítják. Az emlékbélyegek úgy a postahivatalnál, mint az értékcikk árusítóknál (trafikokban) a fenti árak mellett kaphatók és bármilyen postai küldemény bérmentesítésére használhatók. A bélyeggyűjtők különösen ne mulasszák el bélyeggyűjteményük részére addig, amíg teljes sorozatban kaphatók, beszerezni.

Schön és Bajai autóüzlet

Mátyás kir.-tér 6. Shell Kőolaj r.-t. képviselője. Telefon 382.

Chevrolet, Studebaker, Buick, Ford autók.
Chevrolet service autóalkatrészek.

Michelin és Royal Cord autógummik képviselője. — Világhírű Shell gyártmányok: Petroleum, 734-es benzín, motalkó, gázolaj, Hengerolajok, gépolajok, speciális autóolajok.

V o i t o i
az autóolajok királya.

Zichy Gyula gróf Zita királynénél.

Meghatóan szép ünnepség színhelye volt vasárnap a királyi család Steenockerzeeli kastélyának kápolnája. Dél-élt 10 órakor Zichy Gyula gróf kalocsai érsek a kápolnában szentmisét mondott, amelyen Mosonyi Dénes prelátság-kanonok és P. Weber Jácint szentbenedekrendi tanár segédkezett.

A szentmisén a királyi család tagjai közül jelen volt Zita királyné, Ottó, továbbá a két legkisebb gyermek kivételével, akik már Lequeitióban vannak, az összes többi gyermekek. Ezenkívül ott volt Csekonics Iván gróf és Sigray Antal gróf. A mise alatt Zichy Gyula gróf magyar szentbeszédet mondott, amelyben a Szent Imre jubeliumi évvel kapcsolatban szólott a jubeliumi év fontosságáról. Kifejtette, hogy a Szent Imre-kultusznak Szent István óta milyen nagy nemzetősítő jelentősége van Magyarországra nézve. A misén a királyi család tagjai magyar énekeket adtak elő.

A királyi család egyébként július 16-ig marad Steenockerzeelben, utána Spanyolországba megy.

Zichy Gyula gróf kalocsai érsek a Steenockerzeelben tartott ünnepség után Karlsbadba utazott.

Megakadályozzák az eladósodott birtokok olcsó elárverezését.

A gyufakölesön harmadik részletének leszállítása alkalmából a kormány elhatározta, hogy ebből az összegből 16 millió P-t az árverés alá kerülő eladósodott birtokok megvásárlására fordít, hogy ezek parcellázása által folytassa a földbirtok egyenletesebb elosztására irányuló földreformot.

A kormány elhatározta, hogy ennek a tevékenységnek irányítására öttagú bizottságot küld ki, amelynek tagjai báró Prónay György földművelésügyi államtitkár, gróf Hadik János, báró Papp Géza, Pesthy Pál és Gaal Gaszton. Ezt a bizottságot, amelynek feladata lesz kijelölni, hogy mely árverések alá kerülő birtokokat parcellázzanak az altruista pénzintézetek, a legközelebbi napokban összehívják, hogy tevékenységét megkezdje. A gyufakölesből rendelkezésre bocsátott 16 és fél millió pengőn kívül az altruista pénzintézetek összesen még 21 millió pengőt fognak ilyen birtokvásárlásra, illetve parcellázásra fordítani oly módon, hogy a parcellákat megvásárló kisgazdáknak megfelelő törlesztéses kölcsönt adnak.

A kormány ezzel az intézkedéssel tulajdonképpen Hadik János gróf gondolatát valósítja meg, aki már régen hirdette, hogy meg kell akadályozni a földárak lerombolását az árverések által.

Az eladósodott birtok elárverezése alkalmával az eddigi gyakorlat szerint a legtöbbszor igen alacsony árak mellett sikerült csak a birtokokat eladni, ugyhogy nagyon sokszor még a birtokot terhelő adósság megfizetésére sem volt elegendő az elért összeg és ezért nagyon gyakran előfordult, hogy a hitellelző bankok voltak kénytelenek a birtokot átvenni. Ezt az anomáliát szünteti meg a most meginduló új földreform, mert a földbirtokosok meg fogják kapni a föld teljes értékét. A bi-

zottság kétségtelenül magáévá fogja jenni Hadik Jánosnak azt az álláspontját, hogy különös súlyt kell fektetni az árverés alá kerülő kisbirtokok megvásárlására, mert ezek elkotyavetyélése rombolja le leginkább a földárakat.

HÍREK.

— **Walko külügyminiszter bajai utja.** Jelentették már, hogy dr. Walko Lajos m. kir. külügyminiszter, Baja város országgyűlési képviselője ezen hét közepén: 10, vagy 11-én Bajára fog érkezni, hogy bajai választóival felvegye az érintkezést. Most arról értesítenek bennünket, hogy dr. Walko Lajos külügyminiszter bajai útjában az a változás állott be, hogy nincs megállapítva az a nap, amikor Bajára érkezik a külügyminiszter.

— **Kisebb mérvű áradás jön.** A földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztályának jelentése szerint a Duna alacsony vízállású, de Regensburgnál, Strudennél és Esztergombánál árad. A Duna vízállása jelenleg Bajánál 102.

— **A városi közigazgatási bizottság ülése.** Baja város közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt tartotta rendes havi ülését, amelyen a referensek terjesztették elő szokásos jelentéseiket.

— **Dühöng az egészség.** A megyei és városi tisztifőorvosoknak a közigazgatási bizottságok elé tárt jelentéseiből az derül ki, hogy szűrkék eseménytelenek a jelentések, ha ugyan van valami jelenteni valójuk a főorvosoknak. Dr. Burtik Andor városi tisztifőorvos a hozzá intézett érdeklődő kérdésekre azt válaszolta: az az ujság, hogy nincs semmi ujság a főorvosi hivatalban s a város egészségügye terén. — Dr. Donhoffor Szilárd megyei tisztifőorvos meg ezt a választ adta: a megye területén dühöng az egészség. Neki egyébként a megyei közigazgatási bizottság előtt sem volt jelenteni valója.

— **A jég nagy károkat okozott Csávolynon.** A vasárnap éjszakai vihar alkalmával hetekig tartó szárazság után a legkiadósabb esőt Csávolyn község kapta. Az esővel együtt itt jég is esett ugyancsak bőven. A jégeső nem tartott sokáig, de elég volt ahhoz, hogy a csávolyni szőlőkben, gyümölcsösökben, kukoricában és learatlan gabonában nagy károkat okozzon. A barack és szilvafákra nemcsak a gyümölcsöt verta le, de a leveleket is letépdeste.

— **Rátámadt az idomítóra a Czaja-cikusz egyik oroszlanja.** A nemrégiben Baján szerepelt Czaja-cikusz most Debrecenben játszik, ahol a délelőtti próbán izgalmas jelenet fordult elő. Chun Sándor az egyik hatalmas oroszlanjal új produkciót kísérelt meg. Eközben egy másik oroszlan a szelidítőre vetette magát, aki összeesett. A dühös fenevad és a hatalmas vasbottal védekező szelidítő között harc fejlődött ki. A személyzet nem tudott beavatkozni a küzdelembe, de félt volt, hogy a többi vadállat is fellázad. Végül is a szelidítőnek a karján, fején és hátán súlyos sérülésekkel sikerült kimenekülnie az oroszlan karmaiból.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

— **A bácskai közutak felügyelete.** A kereskedelemügyi miniszter Péterffy műszaki tanácsos berendelésével megváltozott a közutak kerületi felügyelőinek beosztása. Az új beosztás folytán az ötkerületi felügyelő kerületi körzete következőképpen oszlik meg: 1. Leichter Gyula miniszteri tanácsos közuti kerülete: Bács-Bodrog vármegye, Pest megye, Tolna megye, továbbá Baja és Kecskemét városok.

— **Talált pénz és tárca.** Két izben találak 1—1 drb. pénztárcát benne 1 kisebb tárcával, pénz és egyéb tárgyakkal. A rendőrség felhívja a jogos tulajdonosát, hogy a rendőrkapitányság 31. sz. helyiségében a hivatalos órák alatt jelentkezze érte.

— **Bajai cserkészek a pápánál.** Rómából jelentik: A pápa fogadta a bajai ciszterci gimnázium harminc cserkészt, akiket Luttor, a magyar követség egyházi tanácsosa mutatott be a pápának. A cserkészek kíséretében megjelent Kopich dr. és Ivanich dr. magyar orvosok is, akik a sassói vasúti szerencsétlenség alkalmával első segélyt nyújtottak a szerencsétlenül jártaknak. A pápa mindannyiukat megáldotta.

— **Idegen megyebeli munkások a tolnai gazdaságokban.** A tolnai hatóságok hivatalos adatai szerint Tolna vármegye területén alkalmazott idegen vármegyei mezőgazdasági munkások törvényhatóságokként a következőképpen oszlanak meg: Baranya megyéből 54, Bács-bodrog vármegyéből 73, Békés megyéből 4, Borsód megyéből 536, Csanád megyéből 78, Csongrád megyéből 340, Fehér megyéből 92, Hajdu megyéből 85, Heves megyéből 841, Nógrád megyéből 40, Pest megyéből 342, Somogy megyéből 92, Szabolcs megyéből 87, Vas megyéből 125, Veszprém megyéből 1, Zala megyéből 538. Vagyis a Tolna vármegyében dolgozó idegen megyebeli munkások száma 3328. Ezt a statisztikát főleg azért közöltük le, mert ez hű tükre annak is, melyek a legszegényebb vármegyék és hol milyen arányban nem tudnak megélni, munkát találni, existenciát teremteni a munkások.

Árverési hirdetemény.

Ónodi Gyuláné csődügyében a szekszárdi kir. törvényszék bajai kirendeltségének Cs. 11148/1930. sz. végzésével a csődleltár 1—190. tétele alatt felvett fűszerárúkra, állványokra és bolti felszerelési tárgyakra az értékesítés elrendeltetvén, a nyilvános árverésnek a Váradt Érsek-u. 7. sz. alatti üzlethelyiségében leendő foganatosítására határnapul 1930. évi július hó 18. napjának d. u. 3 óráját tűzöm ki.

A csődösszeghez tartozó fűszerárúkat és felszerelési tárgyakat 2 csoportban együttesen bocsátom árverésre. Amennyiben az árverés eredménye nem lenne kielégítő, úgy az egyes tárgyakat az összeírás sorrendjében külön-külön bocsátom árverésre. Az árverezők tartoznak a vételárat az ajánlat elfogadása után azonnal lefizetni.

A csődösszeghez tartozó, Váradt Érsek-utca 7. sz. alatti levő helyiség f. é. július hó 15-től 17-ig d. u. 5—6 órák között nyitva fog tartani és ezen idő alatt az érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek.

Baja, 1930. július 7-ik napján.
Dr. Fehér Lőrinc
ügyvéd, csődösszegmondnok.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jobárátaimat, hogy fiam Goldberger Sándor, július 1-én, Pórhátszka-u. 3. szám alatt étkezőt, kávézót és falatozót nyitott.

Kérem mindazon jóbarátaimat és ismerőseimet, fiamat, illetve bennünket ezen vállalkozásunkban támogatni sziveskedjenek.

Reggeli kávé, 10 órai uzsonna, mindenféle hűsítő italok jutányos áron kaphatók. Ebéd és vacsoraköztesok árkedvezményben részesülnek és kívánatra házhoz szállítjuk.

Szives támogatásukat kérem
GOLDBERGER MIKSA.

Árverési hirdetemény.

Alulírott, mint vb. Stern Dávid bácsbokodi lakos csődügyében a szekszárdi kir. törvényszék bajai kirendeltsége által Cs. 10 759/1930. számú végzéssel kirendelt csődösszegmondnok ezennel közlirre teszem, hogy a csődleltárban 1—92. tétele alatt felvett ingóságokat 1930. évi július hó 17-én délelőtt 11 órakor Bácsbokod község Zentai-utca 670. szám alatti házban (vagyonbukott üzlethelyiségében) megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsdron alul is el fogom adni. A forgalmi adót a vevő tartozik viselni. A leltárban felvett ingóságok rőfös és rövidáruk. A csődleltár iródámban Baján, Arad-utca 4. szám alatt az árverés határnapjáig naponta délelőtt 10-től 12 óráig megtekinthető.
Baja, 1930. július hó 9-én.

Dr. Major József
ügyvéd, csődösszegmondnok

Értesítjük

a mélyen tisztelt közönséget, hogy f. hó 12-től, szombattól kezdődőleg a külföldi turnéjáról visszajött.

Hungária-Dzsasz

játszik kerthelyiségünkben. Kérjük közönségünk további szives látogatását. Kiténő tisztelettel Preimájér-étterem.

Kiténő karban lévő

hangverseny-

Zongora

a Flórián-utca 51. sz. alatt eladó.

Ha épít, építsen

fával égetett téglával,
mert a

salétrommentes.

Hód farkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járdatégák
Mindenféle chamotte téglá.

Cementárúk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Küttgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Síremékek
Sír befedések
Sírkeretek
Esővízmedencék.

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosa
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátranyapír
házhöz szállítva, a legjutányosabb árrban ajánl

Grünhút és Társa

Városi Iroda: Türr István-utca 5. sz.
Telefon 160—111—234.

U-R-A-N-I-A

1930. július hó 12-én, szombaton d. u. 6 s este fél 9 órakor.

MANULESCU

A szélhámosok királya.

Fősz. Ivan Mosjoukin, Dita Parlo, Brigitte Helm stb... Kis érdő filmje:

Házastárs — Csendestárs.

Vigjáték attrakció. Fősz.: Norma Scherer.

1930. évi július hó 13-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor

Maria Antoniette Regényes kaland 12 f. Fősz.: Diana

HADÜZENET Egy újságíró kalandja 8 f. F.: Dorothy Burges..

Kedvező idő esetén az esti előadás a kertben. HIRADÓK.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

Lerakatok:
DELY Géza
fatelepein.
Telefon: 105.

ETERNIT ÜDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Rádió

Péntek, július 11.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek
4:00: Harsányi Gizi mesél a gyermekeknek.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
5:00: Halassy Andor novellái.
5:30: A m. kir. Országos Tisztika-színő szalózenekarának hangversenye.
6:30: Tábori Kornél felolvasása.
7:00: Uray Margit magyar nótákat zongorázik.
7:30: Hangverseny
8:30: „Amig egy vidám est ejjut odáig”. Rendező Bánóczy Dezső dr.
10:20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Zsákot,

ponyvát olcsó szolid árban kölcsön ad

Schön Márk

Baja, Zichy Bódog-tér 2.
(Kakas bolt)
Tóth Kálmán szoborral szemben.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jóbarátaimat, hogy a jó hírnévnek örövendő

Aranykacsa vendéglőt

átvettem. Törekedésem oda irányul, hogy k. vendégeimet mindenkor megelégedésükre kiszolgáljam. Minden időben hideg és meleg ételek, szintugy jó italok kaphatók.

Szives jóakaratomba ajánlom magam,
Károly István
vendéglős.

Saját gyártmányu
nyugágyak
és **vas táboriágyak**
előnyösen beszerezhetők
UTRYNÁL.

Erzsébet kir.né.u. 38. Tel 280.

Jul. 7-től jul. 14-ig.
reggel fél 8 óráig

Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János
gyógyászorvos patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az Orvosi Gyógyszertár
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Saját gyártmányu
lők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón
kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895

Az egész életben hű barát!

SINGER
VARROGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Macsony havi részletek.

SINGER VARROGÉP RÉSZV. TÁRS.

Elsőrendű prima szövött

Nádroletta

a legolcsóbb árban nagyon előnyös
fizetési feltételek mellett kaphatók
FEKETE ADOLF

Baja,
Szent László-utca 19.

**Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabil-
motor-tulajdonosok figyelmébe!**

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puchmüvek R. T. Hupmobile. Steyrmüvek, Norton, Ford, Indián, Ariel-Morgan-Velocette, Magyarország vezérképviselői is a felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen küld a „Wing Oil” B. ja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja

Mechanikai műhely. Bpesti-út 16 sz. Raktár.

Corvin-nyomda Baja.

Mátyás király-tér 10 szám. — Telefon 164

Árjegyzékek, körlevelek,
meghívók, könyvek, levél-
papirok és mindenféle
kereskedelmi nyom-
tatványok legmo-
dernebbül, izlé-
ses és művészi
kivitelben

csak

a CORVIN
műnyomógépén készülnek

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda.

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskút.
Erdős István
Érsekcsanak.
Kalmár Samuel
Nemesnádudvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.